

ترجمه: دکتر سیامک نایی‌راد*

داروسازی در داروخانه

مقدمه:

شیوع بیماریهای پوستی و تمایل روزافزون عموم مردم به حفظ سلامتی و زیبایی پوست، موجب شده تا داروهای ترکیبی بیش از پیش مورد توجه قرار گیرند. با توجه به این نکته و همچنین عدم وجود منبعی مطمئن به زبان فارسی برای تهیه این داروها، درصدد آمدیم که ترکیب بعضی از داروهای رایج را، هرازگاهی در شماره‌های مجله درج نمائیم. در این راستا سعی شده فرمولاسیونهای معتبر از منابع و مجلات خارجی استخراج، و در اختیار همکاران عزیز قرار گیرد.

فرمول ضد لک کلیگمن (Kligman)

هیپریپیگمانتاسیون یا پیگمانتاسیون بیش از حد، اغلب باعث ناراحتی و نگرانی شده و بعنوان یک مشکل پوستی موجبات تزلزل روانی فرد در اجتماع را فراهم می‌کند. این ضایعات ممکن است بصورت نقاط سیاه رنگ ملاسمایی، خال (نقاط قهوه‌ای رنگ در اثر تجمع ملانوسیتها در مقابل آفتاب) و هیپریپیگمانتاسیون متعاقب التهاب تظاهر نمایند. اغلب فرمولاسیونهای مورد استعمال برای بی‌رنگ کردن این ضایعات،

حاوی نمکهای جیوه، اسید سالیسیلیک و حتی عصاره لیمو میباشند.

در سال ۱۹۷۵، دکتر آلبرت کلیگمن فرمولی تهیه نمود که امروزه از آن برای بی‌رنگ کردن ضایعات جلدی هیپریپیگمانته، استفاده زیادی می‌شود. اکثر متخصصین این فرمول را تحت عنوان فرمول کلیگمن، یا کرم ضد لک نسخه می‌کنند.

مواد لازم و روش تهیه این فرمول بقرار زیر میباشد:

کرم ترتینوئین ۱/۰٪ ۴۰ گرم

پودر هیدروکینون ۱/۶ گرم

پودر دگزامتازون ۰/۴ گرم

برای تهیه این فرمول ابتدا بایستی پودر دگزامتازون را در کمترین مقدار آب حل کرده، با پودر هیدروکینون تا تشکیل یک خمیر نرم مخلوط نموده سپس با سائیدن بروش ژئومتریک خمیر تهیه شده را با کرم ترتینوئین تا تشکیل مخلوطی با قوام روان مخلوط می‌کنیم. این فرآورده را در ظرف دهان گشاد مخصوص پماد پر می‌کنیم. برای جلوگیری از تجزیه اجزاء موثره آن، این فرآورده بایستی در عرض ۳۰ روز استفاده شود.

فرمولاسیونهای مورد استعمال در بثورات ناشی از قنداق بچه:

تصور میشود که بثورات ناشی از قنداق بچه،

* واحد ژنریک

شرکت سهامی پخش رازی

کارآیی مواد فوق هنوز به اثبات نرسیده و از آنها تنها بعنوان لوبریکانت استفاده میشود. در زیر سه فرمولاسیون موثر در بثورات ناشی از قنذاق بچه آورده شده است:

۱- پودر ZTN :

پودر اکسید روی ۱۵ گرم
پودر نیستاتین ۱۰۰،۰۰۰ واحد/گرم ۱۵ گرم
تالک ۱۵ گرم
بایستی با سائیدن بروش ژئومتریکی، سه ماده فوق الذکر را به نسبت مساوی مخلوط کرده و بمقدار کم روی ضایعات تراوش دار و خیس بپاشیم.

۲- فرمول Fahrnis

کرم هیدروکورتیزون ۱% ۳۰ گرم
کرم نیستاتین ۱۰۰،۰۰۰ واحد/گرم ۳۰ گرم
هر دو کرم را داخل هاون چینی بخوبی مخلوط کرده تا بصورت یکنواخت درآید.

۳- فرمول Greer's Goo

پماد زینک اکساید ۶۰ گرم
پودر نیستاتین ۱۰۰،۰۰۰ واحد/گرم ۱۵ گرم
پماد هیدروکورتیزون ۱% ۶۰ گرم
برای تهیه این فرمول، ابتدا پودر نیستاتین را با پماد هیدروکورتیزون مخلوط کرده، سپس با سائیدن به روش ژئومتریکی آن را با پماد زینک اکساید تا دستیابی به یک فرآورده کاملاً یکنواخت مخلوط می‌نمائیم.

مأخذ:

Lawrence J. Pesko. M.S. Amer. Drug.
August P. 28 and p.68. 1989.

یک واکنش التهابی جلدی است که در اثر فاکتورهای همچون رطوبت، باکتری‌ها، ادرار، مدفوع و pH بالا ایجاد میگردد. در درمان این فرم از درمانتیت‌ها بسیاری از مواد از جمله نشاسته ذرت (ممکن است محیط‌کشت مناسبی برای کاندیدا آلبیکنس باشد)، اسید بوریک و ترکیبات جیوه (پس از استعمال موضعی باعث بروز مسمومیت سیستمیک میگردند) و گلوکوکو-رتیکوستروئیدهای فلوئورینه (سبب آتروفی-اپیدرم و سندرم کوشینگ میگردند)، منع استعمال دارند.

البته بایستی توجه داشت که مصرف نشاسته ذرت، اسید بوریک و ترکیبات جیوه بیشتر تاثیر روانی دارند. کنترل بثورات ناشی از قنذاق بچه ممکن است به سه مرحله تقسیم بندی شود. اولین مرحله خشک کردن ناحیه میباشد. تالک ممکن است در خشک نمودن کامل و تسکین پوست موثر واقع شود. در طول درمان ضایعات مرطوب، بایستی از استعمال پایه‌های پماد بعلت احتباس آب و رطوبت اجتناب نمود.

در مرحله دوم بایستی از فرآورده‌های حاوی مواد ضد میکروب و ضد کاندیدا که با هیدرو-کورتیزون ۱% مخلوط شده‌اند استفاده نمود. در بثورات ناشی از قنذاق بچه که بیشتر از ۷۲ ساعت از بروز آن گذشته و یا دارای علائم بالینی کاندیدیازیس باشد، بایستی مواد ضد قارچ موضعی بکار برده شود. اغلب برای این منظور میتوان کرمهای کلوتریمازول و نیستاتین را با یک کورتیکوستروئید مخلوط نمود.

در مرحله سوم لازم است فرآورده‌های محافظت کننده مانند پماد ویتامین A و D یا فرآورده‌های حاوی اکسید روی استفاده شود. با این وجود